

7. Юдина Т. А. Педагогический смысл теории человеческого капитала. *Психология и педагогика: методика и проблемы*. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/pedagogicheskiy-smysl-teorii-chelovecheskogo-kapitala/viewer> (дата звернення: 10.03.2021).
8. Яловий Г. К. Теорія людського капіталу як методологія формування інноваційної системи. *Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"*. 2015. № 12. С. 20–28.
9. Becker, Gary S. *Human Capital*. New York : Columbia University Press, 1964.
10. Mayer, J. D., & Salovey, P. What is emotional intelligence? In P. Salovey & D. J. Sluyter (Eds.), *Emotional development and emotional intelligence: Educational implications*. New York : Harper Collins. 1997, pp. 3–34.
11. Shultz T. *Human Capital in the International Encyclopedia of the Social Sciences*. N.Y., 1968, vol. 6.

Качанов В. І.

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
(м. Київ)

Кодалашвілі О. Б.

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
(м. Київ)

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ФОРМУВАННІ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ МОВНИХ ЗВО

Сучасний етап розвитку суспільства визначається науковцями як інформаційне суспільство (Information society), на якому інформація і знання створюються в єдиному інформаційному просторі [1]. Вважається, що головними продуктами виробництва інформаційного суспільства мають стати інформація і знання. Відзначається, що характерними рисами інформаційного суспільства можуть бути:

- збільшення ролі інформації і знань в житті суспільства;
- зростання кількості людей, зайнятих інформаційними технологіями, комунікаціями і виробництвом інформаційних продуктів і послуг, зростання їх частки у валовому внутрішньому продукті;
- зростання інформатизації та ролі інформаційних технологій в суспільних та господарських відносинах;
- створення глобального інформаційного простору, який забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей, їх доступ до світових інформаційних ресурсів і задоволення їхніх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг [1].

При цьому відзначається, що поширення інформаційно-комунікаційних технологій створює нові можливості для одночасного розвитку Інтернету, мобільних телефонів та цифрових технологій, що в свою чергу сприяє революційним змінам щодо ролі знань в суспільстві [2]. Ці зміни мають велике значення не тільки в тому, що стосується економічного зростання (завдяки поширенню інновацій і зростанню продуктивності праці), а також і в розвитку людства загалом, що може бути позначено як перехід в напрямку до суспільства знань (Knowledge societies), в якому найбільш розвинуті технології, завдяки їх неймовірному потенціалу, можуть бути використані для створення знань [2]. Що в свою чергу може сприяти виникненню ефективного кругообігу, коли прогрес в знаннях та технологічні інновації можуть сприяти виникненню більшої кількості знань [2].

Необхідно зазначити, що засоби масової інформації крім своєї традиційної ролі щодо інформування суспільства, також широко використовуються в процесі формування іншомовної компетентності. Так, наприклад, в процесі навчання англійської мови найбільш популярними є такі засоби масової інформації як VOA Learning English (Американська англійська) та BBC Learning English (Британська англійська), які забезпечують розвиток англомовних мовленнєвих компетентностей таких видів мовленнєвої діяльності як читання, аудіювання, говоріння та письмо [3; 4]. Необхідно зауважити, що обидва джерела забезпечують доступ до навчальних матеріалів, які розміщені у відповідності до рівнів володіння англійською мовою, за видами мовленнєвої діяльності та видами навчальних матеріалів і можуть використовуватись для розвитку іншомовної компетентності як під час аудиторної роботи, так і студентами самостійно [3; 4].

VOA Learning English – мультимедійний засіб масової інформації, який забезпечує розвиток англомовної компетентності від рівня A1 до рівня C1 таких основних видів мовленнєвої діяльності як читання, аудіювання, говоріння та письмо. Завдяки тематичному поділу навчальних матеріалів за сферами діяльності (World news, Health and Lifestyle, Science and Technology, Arts and Culture), формування іншомовної компетентності відбувається в умовах, наближених до умов реальної комунікації, що в свою чергу сприяє розвитку вмінь та навичок для здійснення міжкультурної комунікації англійською мовою в реальному житті. Крім того, студентам з рівнем володіння англійською мовою B2 та C1 забезпечується можливість читати класичну літературу, ознайомлюватись з ідіомами, та граматику відповідного рівня. Зручність використання цього ресурсу обумовлена легкістю доступу до навчальних матеріалів, які розміщуються в мережі Інтернет, транслюються на радіо і телебаченні, а також розміщуються в YouTube, Facebook та Twitter [3].

BBC Learning English сприяє розвитку англомовної компетентності в читанні, аудіюванні, говорінні та письмі на рівнях від A1 до C1 та охоплює різні категорії – від дітей до студентів та дорослих і доступний в YouTube,

Facebook, Instagram та Twitter [4]. Ресурс забезпечує зручний доступ до розділів для вивчення граматики, сучасної розмовної лексики, відпрацювання уміння та навичок аудіювання новин різного рівня складності, а також до ресурсів для перевірки рівня володіння англійською мовою та діловою англійською мовою [4]. Крім того, розділ “The Teacher’s Room” забезпечує необхідну методичну підтримку викладачів, надаючи приклади використання сучасних методичних підходів для формування іншомовної компетентності з основних видів мовленнєвої діяльності за допомогою засобів масової інформації та сучасних інформаційних технологій. Також використання програми BBC Learning English Drama сприяє розвитку мовленнєвої компетентності не тільки в аудіюванні (завдяки можливості використання функції онлайн прослуховання вистав англійською мовою), а також і суттєво сприяє розвитку іншомовної компетентності у читанні (завдяки використанню такого підходу як “читацький театр (Reader’s theater)” та говорінні [4].

Читацький театр – це вид театру, в якому актори (студенти) презентують свій виступ, читаючи ролі з паперу, без костюмів, реквізиту, сценарію та спеціального освітлення. Донесення змісту вистави до глядачів відбувається лише завдяки вираженню емоцій за допомогою зміни інтонації голосу акторів та виразів обличчя. А повторне читання сприяє покращенню швидкості читання та розмовної мови, а також розвитку вмінь та навичок аудіювання [5]. Необхідно зауважити, що навіть під час дистанційного навчання в умовах карантину, сучасні онлайн платформи ,такі як Zoom, Google Meet та інші, забезпечують необхідні можливості для ефективного використання такого підходу як “читацький театр (Reader’s theater)” для розвитку іншомовної компетентності у читанні, аудіюванні та говорінні [5].

Таким чином, використання засобів масової інформації та сучасних інформаційних технологій сприяє розвитку іншомовної мовленнєвої компетентності таких основних видів мовленнєвої діяльності як читання, аудіювання, говоріння та письмо з урахуванням усіх сучасних вимог, як в умовах проведення занять в аудиторіях, так і в процесі дистанційного навчання в умовах карантину.

Список використаних джерел

1. Інформаційне суспільство. *Вікіпедія*. URL: <https://cutt.ly/Hmc59F4> (дата звернення: 13.04.2021).
2. UNESCO world report. *Towards knowledge societies*. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000141843> (дата звернення: 1.04.2021).
3. VOA. *Learningenglish*. URL: <https://learningenglish.voanews.com/> (дата звернення: 5.04.2021).
4. BBC. *Learningenglish*. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/english> (дата звернення: 13.04.2021).
5. Shepard Aaron. What is RT? URL: <https://cutt.ly/6mc6ER7> (дата звернення: 14.04.2021).